

HÍRLEVÉL

1. szám

2021. november

Kiadta: University of Applied Sciences Utrecht

Szerkesztő: Anne Khaled

Szerzői jog © LS4VET konzorcium



Lesson Study for VET

Tanárok együttműködése a szakképzés minőségének javítása érdekében a tanórákutató módszerének segítségével



LESSON STUDY: TANÓRAKUTATÁSI MODELL KIDOLGOZÁSA A SZAKKÉPZÉS SZÁMÁRA

Az LS4VET projekt célja, hogy a tanórákutató (Lesson Study/LS) módszertanát a szakképzési ágazatra (VET) alkalmazza. A szakképzésben az LS-t ezidáig csak szórványosan alkalmazták, és soha nem adaptálták szisztematikusan. Célunk az, hogy a LS4VET módszert alkalmazó tanárok intenzív együttműködésének segítségével mélyreható és fenntartható hatást érjünk el az oktatás minőségének javításában a módszert alkalmazó szakképző intézményekben.

Szükségletelemzés és adatgyűjtés

A projekt első eredménye (szellemi terméke) a szakképzés speciális környezetére alkalmazott LS elméleti modellje. Az LS4VET modellt a projektben résztvevő partnerek szakmai együttműködésben, átfogó szükségletelemzés és adatgyűjtés alapján dolgozták ki, amelynek során az alábbi tevékenységeket végezték el:

- *a partnerországokban az LS korábbi és jelenlegi szakképzési alkalmazásának felmérése;*
- *a szakképzés-specifikus nemzeti (szakképzési rendszer), szervezeti (szakképző iskola) és egyéni (oktató) tényezők összehasonlító elemzése;*
- *a partner szakképző intézmények oktatóinak igényfelmérése.*

Tanórákutató a szakképzésre igazítva

A szükségletelemzés és az LS szakképzési kontextushoz történő adaptálása szempontjából releváns tényezőkre vonatkozó kutatásunk eredményei alapján három célkitűzést fogalmaztunk meg, amelyek folyamatos kölcsönhatásban állnak az LS4VET megvalósítása, végrehajtása és értékelése során:

1. Adaptív oktatók fejlesztése a tanítási gyakorlat vizsgálatán keresztül: a váratlan és újszerű helyzetek kezelésére való képességek fejlesztése. A tanárképzés és a tanári munkavégzés minden szakaszában fontos, hogy a tanárok fejlődjenek a tanítási gyakorlat elemzéséhez és fejlesztéséhez szükséges szakmai képességeik terén. Úgy látjuk, hogy ez az alapja és kiindulópontja annak, hogy az oktatókat bevonjuk a LS tevékenységekbe.
2. Tudásterületi határátlépéseken alapuló együttműködés és tanulás – az érdekelt felek (tanulók, oktatók, LS facilitátorok, külső szakértők, gazdasági szakemberek) bevonása. Úgy véljük, hogy az oktatók sokat tanulhatnak a munkahelyi gyakorlatból és egymás tanítási gyakorlatának megfigyeléséből. Ebből következik, hogy az LS4VET-csoportoknak mindig tartalmazniuk kell legalább egy olyan szakmai oktatót, aki munka- vagy gyakorlat-alapú tantárgyat tanít.



3. Fenntarthatóság - az LS4VET-modell végső célja az, hogy a tanórákutató fenntartható folyamattá váljon az intézményen belül és esetleg azon kívül is. Az LS4VET-modellnek ki kell térnie azokra a szempontokra, amelyek elősegítik a fenntarthatóságot a résztvevők és érintettek körében.

A fentiek alapján kidolgozott LS4VET-modell a következőképpen határozza meg a szakképzésre alkalmazott tanórákutató alapelveit (Goei et al., 2021):

1. Az oktatók közösen vizsgálják és elemzik a tanítási gyakorlatuk során felbukkanó kihívásokat és lehetőségeket. Az első alapelv lényege a szakképzésben értelmezve az, hogy a tanulók tanulásának javítása érdekében az oktatók új tanítási módszereket ismernek meg és egymással (és szakmát gyakorló szakemberekkel) hosszabb idejű együttműködésben „kutató órákat” terveznek, valósítanak meg, értékelnek és reflektálnak.

2. Az LS a gyakorlati tudás és a külső ismeretek innovatív módon történő kombinálását foglalja magában. A szakképzés kontextusában a második alapelv a tudásterületi határokon átívelő együttműködések kialakítását jelenti oktatói szakértőkkel vagy gazdasági szakemberekkel és/vagy facilitátorokkal, a tanulók jobb tanulási lehetőségeinek megteremtése érdekében. Az LS4VET célja az oktatók nézőpontjának kiszélesítése a tanulókkal, kollégákkal, szakmát gyakorló szakemberekkel és más csoportokkal, ágazatokkal, oktatói intézményekkel és országokkal közösen történő oktatástervezés által.

3. Az LS a diákok tanulásából való tanulásról szól. Az LS4VET végeredményeként az oktatók jobban megértik a tanulók tanulási folyamatait, és azt, hogy milyen szakképzési-pedagógia hatékony a tanulók tanulására szempontjából.

4. Az LS az oktatók egymás közötti és külső szakértőkkel való együttműködését jelenti. A szakképzés kontextusában az LS megvalósítása során az oktatók munkába ágyazott együttműködésben és a hiteles tanítás és tanulás elméleteinek és módszereinek vizsgálatában vesznek részt, lehetőség szerint a szakmát gyakorló szakemberekkel közösen. Az LS4VET megvalósításának hosszú távon a jobb tanulási kultúra és az együttműködő szakmaiság elérésére kell törekednie, lehetővé téve az oktatók és a gazdasági szakemberek közötti mélyreható együttműködést a tanítási gyakorlat során tapasztalt kihívásokat és lehetőségeket illetően.

5. Az LS a kutató órák ismétlődő ciklusait igényli. Az LS4VET-nek ösztönöznie kell az oktatók tanulási aktivitását, amelyet a különböző oktatói tevékenységet folytatók között, a szakképzési intézményeken belül és azok között is terjesztenek.

A projekt honlapja

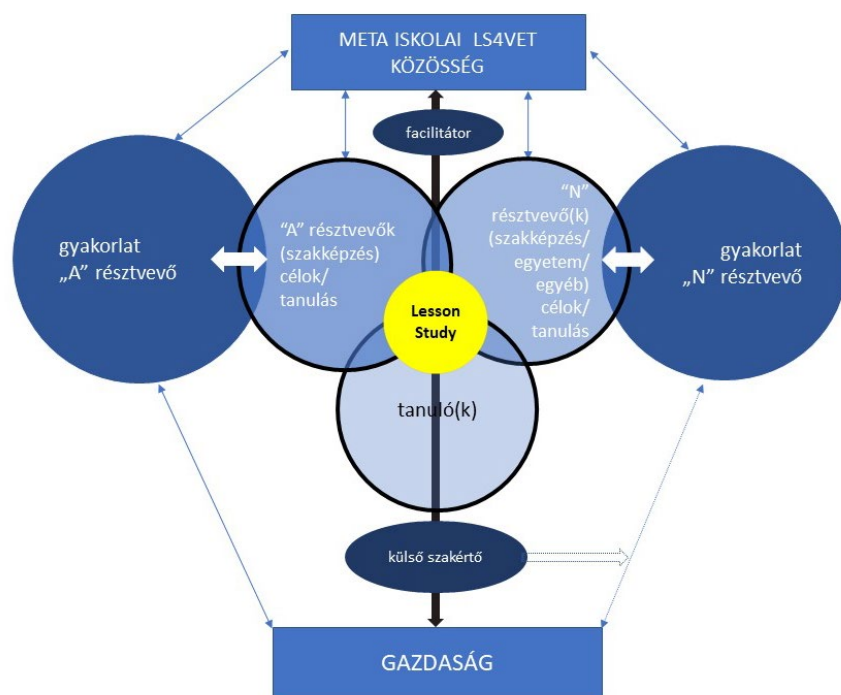
A modell kidolgozásával párhuzamosan az LS4VET partnerség egy dinamikus, többnyelvű portált fejlesztett ki, amely egy, csak a partnerek számára elérhető felületet (tartalom- és fájlkezelő platform, belső értékelési eszközök), valamint a projekt előrehaladásáról, az eseményekről és az eredményekről szóló információk megosztására szolgáló front-end oldalt tartalmaz négy európai nyelven.

<https://ls4vet.itstudy.hu/>



Az LS4VET modell

[Az LS4VET-modell](#) elméleti keretet és útmutatót nyújt az LS adaptálásához. Emellett a projekt következő LS4VET-termékei, így a szakképzésben oktatóknak szóló LS4VET blended képzés tantervének és tananyagának kidolgozásához is iránymutatást ad.



Mi a Lesson Study (LS)?

A LS (vagy tanórákutató) a tanárok folyamatos szakmai fejlődésének alulról felfelé irányuló megközelítése, amely a szakmai együttműködésen és a gyakorló tanárok által végzett vizsgálódáson alapul. Olyan komplex tevékenység, amelyet a tanárok kezdeményeznek és hajtanak végre, és amelynek során bizonyos lépéseket követve megvizsgálják egy problémát a mindennapi tanítási gyakorlatukban. A Lesson Study lényege, hogy a tanárok új, reflektívabb és hatékonyabb tanítási módszereket találjanak a diákok tanulásának javítása érdekében.

Nemzetközi projekttalálkozó

A 2020 szeptemberében tartott első partneri találkozó célja az volt, hogy szilárd alapot teremtsen a hároméves együttműködéshez, amelynek célja a Lesson Study megközelítésnek a szakképzés speciális jellemzőihez való adaptálása.

A találkozó tervezett helyszíne Budapest volt, azonban az LS4VET partnerségnek a COVID-19 helyzet miatt át kellett térnie az online videokonferenciára.

Az LS4VET projektpartnerek második nemzetek közötti találkozója szintén online került sor május 27-én, az MS Teams-en keresztül, az IO1 vezetője, a University of Applied Sciences Utrecht szervezésében.

Prof. Dr. Győri János a koordinátor szervezet (ELTE) nevében elhangzott megnyitó szavai után az egyes IO1 tevékenységekért felelős partnerek bemutatták a szakképző intézmények és oktatók körében végzett felmérések és interjúk összegzéseit.

Ezután a partnerek a szakképzési alkalmazásra tervezett LS-modell kidolgozásában működtek együtt. A találkozó második részében az IO2 vezetője, az ITStudy bemutatta a projekt során következő termékét jelentő LS4VET képzés tervezésével, végrehajtásával és kipróbálásával kapcsolatos feladatokat.

Végül a partnerek megvitatták az addigi diszszeminációs tevékenységeket, valamint a pénzügyi és minőségirányítási kérdéseket.

PROJEKT HÁTTERE

A tanári együttműködés kulcsfontosságú szerepet játszik a tanárok munkájának legtöbb elemében, és a kutatási eredmények szerint pozitív hatással van a tanítás minőségére és a tanulói teljesítményre. A tanári szakmai fejlődés egyik különösen ígéretes formája a tanórákutató (Lesson Study), amely a tanárok szakmai együttműködésén alapul, és a tanulói tanulás javítására összpontosít a tanárok módszertani készségeinek fejlesztése révén. A tanórákutató módszerét azonban eddig egyáltalán nem, vagy csak szórványosan alkalmazták a szakképzésben. A projekt keretében a tanórákutató szisztematikusan a szakképzéshez igazodik, amely mindkét területen innovatív fejlődést eredményez majd.

Is4vet.itstudy.hu

PROJEKTADATOK

Cím: Tanárok együttműködése a szakképzés minőségének javítása érdekében a tanórákutató módszerének segítségével

Rövid elnevezés: LS4VET

Projekt azonosító: 2020-1-HU01-KA202-078848

Program: Erasmus+ KA2

Program típus: Stratégiai partnerség

Célcsoport: Szakképzési intézményben oktatók

Másodlagos célcsoport: tanárképzők és tanárszakos hallgatók

Kedvezményezettek: szakképzésben tanulók

Résztevő országok: Ausztria, Hollandia, Magyarország, Málta

A projekt kezdete: 2020. szeptember 1.

A projekt vége: 2023. augusztus 31.

CÉLOK

Az LS4VET projekt célja a tanórákutató módszertanának adaptálása a szakképzés számára annak érdekében, hogy az oktatás minőségének javítását eredményező, mélyreható és fenntartható változást érjen el az ezt alkalmazó szakképző iskolákban.

A tanórákutató módszere különösen hatékony, mert:

- a fejlesztés alulról felfelé építkezve valósul meg, így a tanárok a szakmai fejlesztésnek nem passzív "tárgyai", hanem általuk és velük együttműködésben megy végbe;
- az oktatási tevékenységbe ágyazódik és a tanárok napi oktatási feladataira összpontosít, annak érdekében, hogy a diákok tanulását eredményesebbé tegye annak révén, hogy a pedagógusok új tanítási módszereket tanulnak meg, és átalakítják a tanítási gyakorlatukat;
- szakmai együttműködést foglal magában, amelyben a résztvevők aktívan, huzamos ideig együtt tanulnak a tanórák megtervezésén, kipróbálásán és elemző értékelésén keresztül.

A tanórákutató szakképzésre történő adaptálásának folyamata szakértői partnerek (tanárképzők) és szakképző iskolák szoros együttműködésében valósul meg: a szakképzésben oktatókat formális képzés (e-learning tanfolyam) és mentorálás segíti a tanórákutató módszerének elsajátításában, adaptálásában és saját iskoláikban történő kipróbálásában.

NEMZETKÖZI PARTNEREK

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pedagógia és Pszichológia Kar,
Interkulturális Pszichológiai és Pedagógiai Intézet (Magyarország) – *koordinátor*

ITStudy Hungary Számítástechnikai Oktató- és Kutatóközpont Kft (Magyarország)

Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Neumann János
Informatikai Technikum, NJIT, (Magyarország)

Università ta Malta, UM, (Málta)

Institute of Tourism Studies, ITS, (Málta)

Pädagogische Hochschule Niederösterreich Baden (Ausztria)

HTL Wiener Neustadt (Ausztria) – *társult partner*

Stichting Hogeschool Utrecht (Hollandia)

Stichting Lanstede MBO, Netherland (Hollandia)

